

OS.6241.54.2015.IV.28

DECYZJA

Na podstawie: art.104 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz.U. 2016.23.) art. 140 ust.3, art.136 ust.1 pkt. 1, art. 138 i art.139 ust.1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne- (Dz. U. 2015.469 z późn. zm.)

orzekam

1. cofnąć Pani Jolancie Pasternak i Panu Maciejowi Pasternak bez odszkodowania pozwolenie wodnoprawne na piętrzenie wód tej rzeki do rzędnej 228.3 m npm na jazie w km 9+395 (aktualny km tj. 8+200) rzeki Wiercicy dla potrzeb małej elektrowni wodnej wydane decyzją Starosty Częstochowskiego z dnia 16.11.2006 r. o znaku OSIV6223-4/17/06

2. zobowiązać Pana Macieja Pasternaka i Panią Jolantę Pasternak do:

a) odbudowy :

-przyczółków wylotowych, przepustu z klapą zwrotną na rowie R-C w km 8+640 rzeki Wiercicy, Termin wykonania: do 31 sierpnia 2016r.

- rowu R-C na długości 150 m, od rzeki Wiercicy z uwzględnieniem wznowienia zniszczonych słupków granicznych działek przyległych do rowu .

Termin wykonania: do 30 września 2016r,

- rowu R-D1 na długości 120 m, z uwzględnieniem zniszczonych słupków granicznych działek przyległych do rowu.

Termin wykonania: 30 września 2016r.

3. wykonania konserwacji rzeki Wiercicy zgodnie z pkt.II.6 pozwolenia wodnoprawnego wydanego decyzją Starosty Częstochowskiego z dnia 16.11. 2006 r. o znaku OSIV6223-4/17/06,

4. przedłożenia do tut. Urzędu protokołu geodezyjnego ze wznowienia ww. słupków granicznych działek przyległych do rowu R-C i rowu R-D1.

Termin wykonania: do 15 października 2016r.

Uzasadnienie

Właściciele elektrowni w miejscowości Smyków otrzymali pozwolenie wodnoprawne na piętrzenie wód rzeki Wiercicy do rzędnej 228.3 m npm, na jazie w km 9+395 (aktualny km tj. 8+200) dla potrzeb małej elektrowni wodnej, decyzją z dnia 16.11.2006 r. o znaku OSIV6223-4/17/06, Starosty Częstochowskiego.

Decyzją tą zobowiązano Właścicieli m.e.w. do , m.in.:

1.gospodarowania wodą zgodnie z Instrukcją gospodarowania wodą,

2.zainstalowanie znaku wysokościowego określającego poziom maksymalnego piętrzenia (wyznaczonego geodezyjnie) i przedłożenie do tut. wydziału protokołu z zainstalowania tego znak, w terminie do: 31.12.2006r.

3. nieprzekraczania dozwolonej rzędnej piętrzenia na jazie w km 9+395 rzeki Wiercicy,

4. wykonania przepławki dla ryb w terminie do 30.10.2007r.

5. przeprowadzania w terminie do 30 września każdego roku konserwacji bieżącej rzeki polegającej na wykaszaniu roślinności z dna i wycięciu krzaków i usunięcia zatorów z koryta rzeki na długości cofki (890m) oraz na odcinku 50 m poniżej jazu.

W roku 2015 Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu przeprowadził kontrolę gospodarowania wodami na terenie małej elektrowni wodnej w Smykowie w zakresie określonym w art.156 pkt. 2,4,5,13 ustawy Prawo wodne tj.:

- korzystania z wód;
 - przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy;
 - utrzymania wód oraz urządzeń wodnych;
 - ustawiania i utrzymywania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach;
- Kontrolujący stwierdzili że Właściciele elektrowni w Smykowie działają nie przestrzegając warunków pozwolenia poprzez niedopełnienie zobowiązań ustalonych w tym. pozwoleniu.

Stwierdzono brak:

1. zainstalowania trwałego i widocznego oznakowania maksymalnej rzędnej piętrzenia na budowli piętrzącej (znaków markacyjnych). Przez co w dniu kontroli nie było możliwe określenie, do jakiego maksymalnego poziomu może być piętrzona woda na jazie w km 9+395 rzeki Wiercicy.

2. przepławki dla ryb, do której wykonania kontrolowany został zobowiązany w ww. decyzji. Termin na wykonanie przepławki upłynął dnia 30.10.2007 r.

Na podstawie wyników kontroli Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu przedłożył Staroście Częstochowskiemu wniosek o wszczęcie procedury administracyjnej przewidzianej w art. 136 ust.1 pkt.1 i 3 ustawy Prawo wodne w sprawie cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego bez odszkodowania

Do tut. Wydziału wpłynęły również skargi mieszkańców Smykowa.

Skarżący wnioskowali o:

- zaktualizowanie oraz oznaczenie w widocznym miejscu na jazie dopuszczalnego piętrzenia wody dla m.e.w i opracowanie aktualnego operatu geodezyjnego z osadzenia znaku markacyjnego,
- wykonywania obowiązków określonych w pozwoleniu m. in: nie przepiętrzenia wody oraz wykaszania rzeki,
- usuwania zanieczyszczeń wyciągniętych z rzeki poprzez wywóz z terenu elektrowni a nie wrzucanie ich do rzeki z drugiej strony jazu, jak to jest robione teraz.

W dniu 6.10.2015r. w obecności właścicieli elektrowni oraz innych zainteresowanych stron organ przeprowadził wizję na terenie elektrowni. W czasie wizji stwierdzono:

- brak zainstalowania znaku wodnego wskazującego dozwolone piętrzenie oraz brak przepławki. Współwłaściciel elektrowni wodnej Pani Jolanta Pasternak oznajmiła, że znak wodny został rozmontowany przez stronę uczestniczącą w wizji –wskazując ją z imienia i nazwiska. Wskazany (Uczestnik wizji) zaprzeczył temu stwierdzeniu.

Następnie ustalono, że w terminie 1 miesiąca Właściciele elektrowni dostarczą do Wydziału Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa protokół z aktualną datą zamontowania znaku wodnego i zdjęcie tego znaku po zamontowaniu oraz projekt lub koncepcję przepławki. W 2010 r. Właściciele elektrowni poinformowali tut. organ, że są trakcie rozmów o zaprojektowanie i wykonanie nowatorskiej przepławki. Przy podpisywaniu protokołu Władający elektrownią oświadczyli, bez uzasadnienia, że nie zgadzają się z treścią protokołu oraz odmówili jego podpisania. W odpowiedzi na ww. ustalenia Pełnomocnik Państwa Jolanty i Macieja Pasternaków przy piśmie z dnia 26.10.2015r. przedłożył kopie następujących dokumentów:

- protokołu z dnia 10.06. 2010 r. z zabudowy znaku wodnego,
- pism Polskiego Związku Wędkarskiego Okręg Częstochowa z dnia 9.10.2015r. i z dnia 22.07.2010r. , w sprawie znaczenia istniejącego opływu elektrowni dla tarła ryb krągłoustych oraz stanowiska co do zasadności budowy przepławek i udrażniania rzeki Wiercicy w m. Smyków,
- zdjęcia znaku wodnego (pas koloru żółtego namalowany na lewym przyczółku jazu) - 3 sztuki,

Wg posiadanych zdjęć z roku 2010 tut. organ stwierdził, że w 2010 r. znak wodny nie był oznaczony w sposób jak przedstawia załączone zdjęcie. W 2010 roku znak wodny oznaczony był dwoma krótkimi liniami. Zdjęcie znaku wodnego z dnia 14.06.2010r. załączono do akt sprawy.

W związku :

-z wnioskiem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia lub ograniczenia bez odszkodowania pozwolenia wodnoprawnego wydanego decyzją z dnia 16.11.06 r. znak OSIV.6223-4/17/06 Starosty Częstochowskiego na piętrzenie wody w rzece Warcie do rzędnej 228,73 m npm na potrzeby małej elektrowni wodnej w Smykowie

-ze skargami mieszkańców m. Smyków w sprawie nie dopełniania przez właścicieli małej elektrowni wodnej w Smykowie, warunków pozwolenia,

-oraz biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonej wizji na terenie małej elektrowni wodnej Smykowie organ zawiadomił strony o wszczęciu postępowanie w sprawie ograniczenia lub cofnięcia bez odszkodowania pozwolenia wodnoprawnego wydanego decyzją z dnia 16.11.06 r. znak OSIV.6223-4/17/06 Starosty Częstochowskiego.

W dniu 20.11.2015 r. z udziałem stron postępowania organ przeprowadził kontrolę na terenie elektrowni w Smykowie oraz na rzece Wiercicy od elektrowni do wlotu rowu R-C i dalej wzdłuż rowu R-C i R-D1. Właściciele elektrowni nie przybyli na miejsce kontroli.

W czasie kontroli uzyskano następujące dowody w postaci wyników oględzin:

1. na terenie elektrowni :

na jazie w elektrowni wodnej woda rzeki Wiercicy była spiętrzona do takiego poziomu, że nie był widoczny znak wodny. W czasie kontroli pracownik m.e.w. obniżył poziom piętrzenia do poziomu, przy którym widoczny był namalowany na lewym przyczółku pas koloru żółtego. Wg przekazanego ww. protokołu z osadzenia znaku wodnego był to znak wodny, którego górna linia wyznacza rzędną 228,73m npm – rzędną dozwolonego piętrzenia. Widoczne mokre ślady na przyczółku i zastawkach świadczyły o jeszcze wyższym poziomie piętrzenia niż poziom zaobserwowany na początku kontroli. O faktach piętrzenia powyżej dopuszczalnego poziomu określonego w pozwoleniu potwierdzają zdjęcia wykonane w dniu 16.11.2015r. Zdjęcia te są w aktach sprawy.

2. stanu koryta rzeki Wiercicy na długości ok. 440 m t. j. od elektrowni do rowu R-C do nawodnień przyległych łąk.

- koryto rzeki było zawężone i zarośnięte. Śluza wpustowa do rowu R-C była uszkodzona w takim stopniu, że nie spełniała swojej funkcji. Skarpy rowu były podmyte. Szerokość rowu zwiększyła się, co spowodowało zniszczenie słupków granicznych działek przyległych do rowu. Przedstawiciel Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych wniósł do protokołu że, właściciele elektrowni od kilku lat nie informowali Zarząd o wykonywaniu bieżącej konserwacji. Informacji o przeprowadzonej konserwacji rzeki również nie otrzymał tut. organ. Mieszkańcy m.

Smyków, biorący udział w kontroli, potwierdzili fakt braku konserwacji rzeki, uściślając – że rzeka nie była czyszczona od lat dziesięciu.

Do dowodów w sprawie tut. organ dołączył :

- zdjęcia rzeki Wiercicy (wody górnej) i jazu wykonane w dniu 10.03.2016r. przez przedstawicieli Wydziału

Na skarpach koryta rzeki był bardzo dobrze widoczny mokry ślad w postaci pasa o szerokości ponad 40 cm. Dowodzi to, że poziom piętrzenia na jazu został przed spotkaniem obniżony. Fakt ten potwierdzają również ślady poziomego zawilgocenia przyczółku, muru i zastawek.

- zdjęcia jazu na elektrowni wykonane przez pracowników tut. Wydziału w dniu 16.11.2015. w związku z telefonicznymi interwencjami mieszkańców Smykowa.

- „Opinię w sprawie skutków piętrzenia wód rzeki Wiercicy na terenie Małej Elektrowni Wodnej w Smykowie” opracowanej w m-cu maju 2016r. na zlecenie Powiatu Częstochowskiego.

Wg tej opinii na rowie R-C przy jego ujściu do rzeki Wiercicy jest rozmyty przepust, na którym powinna być zamontowana kłapa, której fizycznie nie ma. Skarpy i dno rowu były rozmyte. Szerokość rowu uległa zwiększeniu przez co słupki graniczne zostały uszkodzone, niektóre leżały w wodzie. Aby ograniczyć przepływ wody z rzeki Wiercicy do rowu Gmina Przyrów ułożyła worki z piaskiem. Jest to jednak rozwiązanie doraźne. Woda podmywa skarpy rowu, co może doprowadzić do całkowitego zniszczenia przyczółków. Wówczas przedostająca się woda spowoduje całkowite zalanie rowu i terenów przyległych. Spowoduje to duże szkody społeczne. Może dojść również do zmiany trasy koryta rzeki Wiercicy – „rzeka Wiercica wpłynie do rowu”. Taki stan poniżej wlotu rowu mógłby zniszczyć potencjał ekologiczny rzeki Wiercicy. Utrzymanie dobrego stanu rzeki, potencjału ekologicznego, jest podstawowym celem w procesie kształtowania zasobów wodnych.

Dlatego też, w tym przypadku zachowanie dobrego stanu śluzy wlotowej na rowie R-C ma również duże znaczenie dla kształtowania zasobów wodnych.

Wg art. 136.ust. 1, pkt 1 ustawy Prawo wodne pozwolenie wodnoprawne można cofnąć lub ograniczyć bez odszkodowania, jeżeli:

1) zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu.

Wyniki przeprowadzonych kontroli, oględzin oraz „Opinia w sprawie skutków piętrzenia wód rzeki Wiercicy na terenie Małej Elektrowni Wodnej w Smykowie” są dowodem, że zakład nie dopełnił zobowiązań ustalonych w pozwoleniu wodnoprawnym i tym samym zmienił warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu.

Reasumując - na podstawie zebranych dowodów organ stwierdził, że Zakład nie wykonał następujących zobowiązań określonych w punkcie „II” przedmiotowego pozwolenia:

1. Nie prowadził gospodarowania wodą zgodnie z Instrukcją gospodarowania wodą, . W punkcie 3.1.Instrukcji - „normalne warunki eksploatacji” i jest napisane:

„W normalnych warunkach stanów wody w rzece w czasie pracy MEW wykonywanie podstawowych czynności to :

-utrzymywanie normalnego piętrzenia na poziomie 228.73 mnpm

- nie przekraczania dozwolonego piętrzenia poprzez odpowiednie manewrowanie zamknięciami .

2. przekraczał dozwoloną rzędną piętrzenia na jazu w km 9+395 rzeki Wiercicy- zakaz przekraczania określono w punkcie II. 3. przedmiotowego pozwolenia. pozwolenia. Przyjmując, że właściciele są w dobrej wierze przesyłając protokół z

osadzenia znaku wodnego w roku 2010 do namalowanego aktualnie znaku wodnego w postaci pasa (czyli odtworzony został znak wodny wg protokołu) to należy stwierdzić, że poziom ten był przekraczany.

3. Po namalowaniu żółtego pasa na przyczółku wg właścicieli elektrowni „znaku wodnego” zakład nie przedłożył aktualnego protokołu z jego wyznaczenia tylko protokół z roku 2010. W punkcie II.2. pozwolenia zobowiązano zakład do zainstalowania znaku wysokościowego określającego poziom maksymalnego piętrzenia (wyznaczonego geodezyjnie) i przedłożenie do tut. wydziału protokołu geodezyjnego z jego osadzenia w terminie do dnia 31.12.2006r. Na wizji przeprowadzonej w dniu 6.10. 2015r. zakład, ponownie został poinformowany o obowiązku przedłożenia aktualnego protokołu z osadzenia znaku wodnego.

3. Nie wykonał przepławki dla ryb (obowiązek określony w punkcie II.4. pozwolenia)

4. nie przeprowadzał od kilku lat w terminie do 30 września każdego roku konserwacji bieżącej rzeki polegającej na wykaszaniu roślinności z dna i wycięciu krzaków i usunięcia zatorów z koryta rzeki na długości cofki (890m) oraz na odcinku 50 m poniżej jazu. Obowiązek przedstawiony w punkcie II. 6. pozwolenia.

Ponieważ zakład zmienił warunki wykonywania uprawnień na podstawie art. 136 ust. 1pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne- (Dz. U. 2015.469) orzeczono o cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego.

W świetle artykułu 138. ust. 2 ustawy Prawo wodne decyzją o cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego można nałożyć obowiązek usunięcia negatywnych skutków w środowisku, wynikających z wykonywania pozwolenia wodnoprawnego lub powstałych w wyniku działalności prowadzonej niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym oraz określić zakres i termin wykonania tego obowiązku.

Zakład prowadził działalność niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym.

Ochrona środowiska w ustawie Prawo wodne zapisana jest w art. 2 ust.1, art.22 ust.1 i art. 25 ustawy Prawo wodne.

W wyniku działalności prowadzonej niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym powstały negatywne skutki w środowisku.

Zawyżone piętrzenie na jazie w elektrowni powodowały zwiększenie rzędnej lustra wody w rzece. Nie wykaszana w korycie roślinność dodatkowo podpiętrzały wodę w rzece. Ten stan wód spowodował podmycie brzegów rzeki, zniszczył na wlocie rowu przyczółki, przepust z klapą, pogorszył w znacznym stopniu stan techniczny rowów nawadniających przyległe łąki..

W związku z powyższym na podstawie art. 138 ust.2. ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne- (Dz. U. 2015.469 z późn. zm.) zobowiązano właścicieli małej elektrowni wodnej w Smykowie do usunięcia negatywnych skutków w środowisku- odbudowy rowów melioracyjnych R-C i R-D1.

Na podstawie art. 139 ust. 1. ustawy Prawo wodne w decyzji o cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego, można określić obowiązki zakładu niezbędne do kształtowania zasobów wodnych, a w szczególności zobowiązać zakład do usunięcia urządzeń wodnych i innych obiektów, które zostały wykonane lub były użytkowane na podstawie tego pozwolenia. Odbudowa przepustu, przyczółków zlikwiduje groźbę zmiany koryta rzeki, zniszczenia jej dobrego stanu. Umożliwi prowadzenie procesu kształtowania zasobów wodnych i w związku z tym, na podstawie ww. przepisu na zakład nałożono obowiązek odbudowy śluzy wlotowej.

W toku prowadzonego postępowania strony były powiadamiane o każdym etapie postępowania. Przed wydaniem decyzji na podstawie art. 10 KPA zostały

poinformowane o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań. Żadna ze stron nie zajęła stanowiska. Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem Starosty Częstochowskiego.

U. Stępień
U. Stępień

Naczelnik Urzędu Ochrony Środowiska,
Rolnictwa i Lasnictwa

Otrzymują :

1. Adw. Marcin Bagiński : Kancelaria Adwokacka ul. Kilińskiego 72/74 42-200 Częstochowa (pełnomocnik P. Jolanty i Macieja Pasternaków) .
2. Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Katowice Oddział w Częstochowie ul. Wręczycka 11 A.
3. Polski Związek Wędkarski ZO w Częstochowie, ul. Władysława Jagiełły 63
4. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu ul. Szewska 1 61-760 Poznań

oraz

1. Pan Piotr Wiaderek
2. Pani Anna Wiaderek
3. Łukasz Jasiński
4. Marek Jasiński
5. Antonina Jasińska
6. Jagoda Krzysztof

Pozostałe strony zgodnie wg art. 127 ust. 7a ustawy Prawo wodne i art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego poprzez obwieszczenie

1. Tablica ogłoszeń Urzędu Przyrów
2. BIP Gminy Przyrów
3. Tablica ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Częstochowie ul. Sobieskiego 9
4. BIP tut. Starostwa

Kopia:aa.